

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Petra Průchy a Mgr. Evy Kyselé v právní věci žalobkyně: **M. S.**, zast. JUDr. Jaroslavou Mackovou, advokátkou, se sídlem v Praze 4, Kloboukova 2191, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 4. 10. 2004, č. j. 63 Az 94/2004 – 17,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žádnému z účastníků **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Odměna advokátky JUDr. Jaroslavy Mackové **se určuje** částkou 1075 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60-ti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 16. 4. 2004, č. j. OAM-1517/VL-10-03-2004 žalovaný rozhodl, že se žádost žalobců o udělení azylu zamítá jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky (dále jen zákon o azylu). Svě rozhodnutí odůvodnil tím, že v průběhu správního řízení bylo zjištěno, že důvodem žádosti žalobkyně o azyl byla dle jejího sdělení obava z pronásledování ze strany neznámých mužů a legalizace pobytu v České republice. Takové potíže však nelze podřadit důvodům relevantním pro udělení azylu.

Žalobu proti tomuto rozhodnutí Krajský soud v Ostravě v záhlaví označeným rozsudkem zamítl jako nedůvodnou, protože shledal, že ze všech procesních úkonů žalobkyně v řízení o udělení azylu je zřejmé, že neopustila svou vlast proto, že by byla pronásledována pro uplatňování politických práv a svobod ani ze strachu z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání politických názorů. Jí uvedené důvody nelze podřadit pod žádný z důvodů pro udělení azylu, takže je rozhodnutí žalovaného správné. Dle jeho názoru nedošlo ani k pochybením žalovaného pokud jde o náležité zjištění skutkového stavu věci, nutného pro náležité posouzení její žádosti o azyl. Námitkám žalobkyně mířícím na porušení v žalobě vyjmenovaných ustanovení správního řádu (§ 3 odst. 3 a 4, § 32 odst. 1, § 46 a § 47 odst. 1 s. ř.) rovněž nepřisvědčil.

Včasnou kasační stížnosti žalobkyně (dále též jen „stěžovatelka“) uplatnila důvody uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) až d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Namítala, že soud posoudil její věc v rozporu s platným právním řádem, konkrétně se zákonem o azylu. Shledává vážná pochybení v řízení u všech dosavadních orgánů. Navrhla zrušení rozsudku a vrácení věci soudu k dalšímu řízení. Současně požádala o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti popřel její oprávněnost a setrval na důvodech svého rozhodnutí. Konstatoval, že důvody jsou v kasační stížnosti uvedeny pouze v obecné rovině a konkrétní skutková tvrzení ukazující na nezákonnost rozhodnutí, vady řízení, zmatečnost či nepřezkoumatelnost, scházejí. Odkázal na obsah správního spisu, návrh na přiznání odkladného účinku nepodpořil a navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud nejprve vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde se o kasační stížnosti rozhoduje přednostně. Navíc je žadatelka chráněna před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu, mj. pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku – takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně) – ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatelky žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu přezkoumal v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatelka uplatnila ve své kasační stížnosti. Neshledal přitom vady, k nimž by podle § 109 odst. 3 s. ř. s. musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Podle stěžovatelky je napadené rozhodnutí soudu nezákonné proto, že soud v předcházejícím řízení nesprávně posoudil právní otázku, zda jí uváděné skutečnosti odůvodňují udělení azylu podle zákona o azylu. Má za to, že v řízení před správním orgánem i před soudem došlo k vážným, blíže však nespecifikovaným pochybením.

Ze správního spisu bylo zjištěno, že stěžovatelka opustila Ukrajinu v březnu roku 2004 pro strach z násilníků. Její manžel nedostal zapláceno za práci při opravách střech, takže ji ukončil, ale lidé, pro které zakázku realizoval, mu vyhrožovali s cílem donutit ho k jejímu dokončení. Stěžovatelce vyhrožovali znásilněním. Rodina odešla k manželovým rodičům a později pro nedostatek místa odjeli do České republiky, kde požádala stěžovatelka o azyl, aby si zde legalizovala pobyt. Potíže s vyděrači na policii neoznámila, pouze se informovala, jak podat trestní oznámení. Důvody, proč žádá o udělení azylu, uváděla v zásadě shodně v průběhu celého správního řízení (v žádosti o azyl, vlastnoručně psaném prohlášení k důvodům pro udělení azylu i v pohovoru s pracovníkem žalovaného).

V první řadě namítala stěžovatelka, že napadené rozhodnutí soudu je nezákonné, protože byla v předcházejícím řízení soudem nesprávně posouzena právní otázka, tj. naplnění důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Nesprávné posouzení právní otázky spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní předpis (ustanovení), nebo je sice aplikován správný právní předpis, ale je nesprávně vyložen.

Dle § 12 zákona o azylu se cizinci azyl udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod [písm. a)], nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodů rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště [písm. b)]. Za pronásledování se pak ve smyslu ustanovení § 2 odst. 5 zákona o azylu považuje ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady ve státě, jehož je cizinec státním občanem, nebo státu jeho posledního trvalého bydliště v případě osoby bez státního občanství nebo pokud tento stát není schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním.

Žádost o udělení azylu se zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel neuvádí skutečnost svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu [§ 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu].

Nejvyšší správní soud shodně jako krajský soud i správní orgán zjistil, že stěžovatelka v průběhu správního řízení ani řízení před soudem nikdy neuvedla, že by byla na Ukrajině pronásledována za uplatňování politických práv a svobod ani že by měla obavy z pronásledování pro její rasu, náboženství, národnost, příslušnost k určité sociální skupině či pro její politické názory, tj. z důvodů taxativně vyjmenovaných ve výše citovaném ustanovení § 12 zákona o azylu. Naopak konstantně tvrdila, že se obává pouze jednání soukromých osob, před kterým se však ochranu u ukrajinských státních orgánů nepokusila hledat, a chce zde legalizovat svůj pobyt. Proto žalovaný nepochybil, když její žádost zamítl jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu. Potíže se soukromými osobami totiž zásadně nejsou důvodem pro udělení azylu. Mohly by se jím stát pouze tehdy, pokud by orgány domovského státu, u nichž by se žadatelka domáhala poskytnutí ochrany, nebyly schopny ochranu před takovým jednáním poskytnout, popřípadě by takové jednání podporovaly či vědomě tolerovaly. O takovou situaci se však v případě stěžovatelky nejedná,

neboť ona sama sdělila, že výhrůžky ani neohlásila policii. Tento právní názor zaujal Nejvyšší správní soud již opakovaně ve svých dřívějších rozhodnutích, např. v rozsudku ze dne 27. 8. 2003, č. j. 4 Azs 5/2003 – 51. Naplnění tvrzeného důvodu kasační stížnosti uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. tedy nebylo zjištěno.

Stěžovatelka dále obecně namítala, že shledala vážná pochybení v řízení před správním orgánem i soudem, aniž však tuto svou výtku jakkoli upřesnila. Proto také Nejvyšší správní soud, který je uplatněnými důvody kasační stížnosti vázán, posoudil tyto námitky pouze v obecné rovině.

Co se týče řízení před správním orgánem, jeho povinností je respektovat základní pravidla řízení zakotvená v ustanovení § 3 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (dále jen „správní řád“, „s. ř.“) v podobě základních zásad správního řízení rozvedených a konkretizovaných v dalších zákonných ustanoveních. Řízení o udělení azylu je specifické tím, že se rozhodující význam pro stanovení rozsahu dokazování i pro posouzení naplnění podmínek pro udělení azylu přikládá tvrzením samotného žadatele o azyl. Je na něm, aby vylíčil všechny skutečnosti, jež pokládá pro posouzení důvodnosti jeho žádosti o azyl za důležité a správní orgán je povinen poskytnout mu k tomu příležitost. Stěžovatelka okolnosti svého odchodu ze země původu jakož i důvody, pro které žádá v České republice o azyl, sdělila v žádosti o azyl, vlastnoručně psaném prohlášení k důvodům, pro něž žádá o udělení azylu, a v pohovoru vedeném s pracovníkem žalovaného za přítomnosti kvalifikovaného tlumočníka. Za této situace je třeba mít za to, že žalovaný této své povinnosti beze zbytku dostál a ani v jeho dalším postupu neshledal Nejvyšší správní soud žádná pochybení. Protože skutečný stav věci zjistil v souladu se zákonem a žádné vady řízení nebyly zjištěny, důvod kasační stížnosti uvedený v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. neobstojí.

Nejvyšší správní soud rovněž z obecných hledisek přezkoumal i postup soudu a shledal, že posoudil zákonnost rozhodnutí žalovaného v intencích žalobních bodů formulovaných stěžovatelkou v žalobě a své úvahy, jimiž se řádně vypořádal se všemi žalobními námitkami, promítl do odůvodnění svého rozsudku. Žádná pochybení v postupu soudu nebyla shledána, proto není naplněn ani důvod kasační stížnosti uvedený v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Rovněž neobstojí tvrzený důvod kasační stížnosti uvedený v § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s., neboť stěžovatelka neuvedla žádné skutečnosti svědčící tomu, že by řízení před krajským soudem bylo zmatečné a ani Nejvyšší správní soud nezjistil, že by v řízení před krajským soudem chyběly podmínky řízení, ve věci rozhodoval vyloučený soudce nebo byl soud nesprávně obsazen, popřípadě bylo rozhodnuto v neprospěch účastníka řízení v důsledku trestného činu soudce.

Z výše uvedeného je zřejmé, že kasační stížnost stěžovatelky není důvodná, proto ji Nejvyšší správní soud podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka ve věci neměla úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení, které jí vznikly. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady v řízení o kasační stížnosti v míře přesahující rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

Krajský soud ustanovil stěžovatele pro toto řízení zástupcem advokátku; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 7, § 120 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud proto určil odměnu advokátky takto: 1000 Kč za jeden úkon právní služby – převzetí a příprava zastoupení [§ 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 Sb.] a 1 x paušální náhrada výdajů na poštovné, hovorné a přepravné 75 Kč, tedy celkem 1075 Kč.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. prosince 2005

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu